

Nr 60.

Ankom till riksdagens kansli den 27 maj 1930 kl. 2.30 e. m.

Memorial, angående instruktionen för bankoutskottet.

Enligt § 10 av den för bankoutskottet gällande instruktionen åligger det utskottet att före riksdagens slut, under fästat avseende å de angående riksbanken och riksgäldskontoret vidtagna författningar, hos riksdagen föreslå instruktionen för bankoutskottet vid den nästpåföljande riksdagen. Enligt samma paragraf skall instruktionen, sedan den av riksdagen blivit prövad och fastställd, tjäna till efterrättelse, intill dess riksdagen, efter utskottets hörande, någon förändring därutinnan beslutar.

§ 7 av berörda instruktion är av följande lydelse:

»Sedan riksdagen, efter utskottets förslag, fastställt de ändringar, som funnits nödiga uti det för riksbankens rörelse och förvaltning gällande reglemente, äger utskottet att, efter omständigheterna, antingen särskilt, såsom ändringar och tillägg i reglementet, till fullmäktiges efterrättelse meddela, vad sålunda blivit antaget och beslutat, eller ock, med ledning av riksdagens beslut och med bibehållande av de stadganden, vilka icke blivit upphävda eller ändrade, i ett helt sammanfatta nytt reglemente, att efter riksdagens slut vid riksbankens förvaltning tjäna till efterrättelse.

Med ledning av de utav riksdagen, efter vederbörande utskotts förslag, fattade beslut, som hava avseende på riksgäldskontoret och böra i reglemente för riksgäldskontoret införas, äger utskottet att till riksdagen avgiva förslag till nytt reglemente att efter riksdagens slut vid riksgäldskontorets förvaltning tjäna till efterrättelse.»

I ett denna dag avgivet memorial (nr 59) med förslag till nytt reglemente för riksgäldskontoret har utskottet föreslagit en omläggning av reglementet för riksgäldskontoret av innebörd, att detta reglemente hädanefter skulle innehålla allenast sådana stadganden, som äro antingen grundläggande för riksgäldskontorets styrelse och förvaltning eller ock eljest av sådan natur, att de icke behöva underkastas täta ändringar. Åtskilliga i reglementet nu förekommande stadganden, vilka icke hava grundläggande betydelse för riksgäldskontorets organisation och styrelse och som tid efter annan erfordra ändring, skulle utmönstras ur reglementet samt tillika med vissa andra föreskrifter, som hava avseende å riksgäldskontorets verksamhet, införas i en särskild, av fullmäktige i riksgäldskontoret utgiven publikation. Genom denna omläggning skulle bland annat vinnas, att

Bihang till riksdagens protokoll 1930. 8 saml. 44 häft. (Nr 60.)

nytt reglemente för riksgäldskontoret för framtiden icke skulle behöva, såsom nu sker, utfärdas årligen utan att reglementet skulle, i likhet med bankoreglementet, bliva gällande tills vidare.

Vid bifall till vad sålunda föreslagits bör — på sätt i nyssnämnda memorial antytts — sådan ändring vidtagas i § 7 av instruktionen för bankoutskottet, att det skulle ankomma på utskottet att, liksom fallet nu är beträffande bankoreglementet, efter omständigheterna antingen till fullmäktiges efterrättelse meddela av riksdagen beslutade ändringar i eller tillägg till gällande reglemente eller ock i överensstämmelse med riksdagens beslut utfärda helt nytt reglemente.

Då de sålunda föreslagna nya reglerna för promulgation av reglementet torde böra vinna tillämpning redan från början, lärer den ifrågasatta ändringen i utskottets instruktion böra omedelbart träda i kraft.

I här ej berörda delar synes gällande instruktion för bankoutskottet icke påkalla ändring.

Åberopande det anförda får utskottet, under förutsättning att riksdagen i huvudsak godkänner utskottets i memorial nr 59 framlagda förslag till reglemente för riksgäldskontoret, hemställa,

att riksdagen må

I) besluta, med omedelbar tillämpning, att § 7 i den för bankoutskottet gällande instruktionen skall erhålla följande ändrade lydelse:

»§ 7.

Sedan riksdagen, efter utskottets förslag, fastställt de ändringar, som funnits nödiga uti det för riksbankens rörelse och förvaltning gällande reglemente, äger utskottet att, efter omständigheterna, antingen särskilt, såsom ändringar och tillägg i reglementet, till fullmäktiges efterrättelse meddela, vad sålunda blivit antaget och beslutat, eller ock, med ledning av riksdagens beslut och med bibehållande av de stadganden, vilka icke blivit upphävda eller ändrade, i ett helt sammanfatta nytt reglemente, att efter riksdagens slut vid riksbankens förvaltning tjäna till efterrättelse.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning med avseende å reglemente för riksgäldskontoret.»;

II) besluta, att instruktionen för nästkommande riksdags bankoutskott skall hava den lydelse, som framgår av härvid fogad bilaga.

Stockholm den 27 maj 1930.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Gustafsson* i Stensholm, *Pettersson* i Olovstorp, *Lindgren, Abrahamsson, Berling, Norman* och *Bodin*;

från andra kammaren: herrar *Svensson* i Betingetorp, *Wikström, Lovén, Ryberg, Carlsson* i Solberga, *Höglund* i Göteborg, *Törnkvist* i Bjuv och *Svedman*.

*Bilaga.***Instruktion för nästa riksdags bankoutskott.****§ 1.**

Utskottet äger att vid sitt första sammanträde emottaga följande berättelser, nämligen:

1:o) av bankofullmäktige, om riksbankens tillstånd, rörelse och förvaltning i dess helhet;

2:o) av styrelserna över riksbankens avdelningskontor, om dessa kontors rörelse och förvaltning;

3:o) av riksgäldsfullmäktige, om riksgäldskontorets ställning och förvaltning; samt

4:o) av styrelsen över riksdagsbiblioteket, om bibliotekets tillstånd och förvaltning;

åliggande utskottet att skyndsamligen meddela riksdagen vid dess början de under 1:o och 3:o nämnda berättelserna ävensom beträffande riksbanken övriga upplysningar till befordrande av fullständig kännedom om bankens ställning. Och bör utskottet, så snart riksdagsarbetet så långt fortskridit, att sådant lämpligen ske kan, meddela yttrande och förslag om användande av den under föregående året upplupna bankovinsten.

§ 2.

Vid utskottets överläggningar rörande riksbanken, såväl angående ändring i redan gjorda författningar som nya författningars föreslående, åligger det utskottet att i det nogaste följa bankoinrättningens huvudgrunder, ursprungligen intagna i rikets ständers beslut och förordning om banken av den 22 september 1668 samt numera efter de förändringar, närvarande förhållanden påkallat, bestämda genom dels den av Kungl. Maj:t och rikets ständer år 1830 fastställda lagen angående myntbestämningen och dels de av riksdagen antagna, av Kungl. Maj:t den 12 maj 1897 utfärdade lagarna, den ena för Sveriges riksbank och den andra med vissa bestämmelser om riksbankens sedelutgivningsrätt, så ock angående forum för riksbanken. Varande det utskottet uttryckligen förbjudet att omedelbart till överläggning upptaga något, som syftar till rubbning eller förändring i dessa bankens huvudgrunder.

§ 3.

Utskottets ledamöter ävensom utskottets kansli åligger att dolt och förtogat hålla, vad som rör enskilda personers förhållande till riksbanken eller riksgäldskontoret eller vad som för övrigt i avseende å dessa verks förvaltning enligt riksdagens beslut tyst vara bör.

§ 4.

Vid den utskottet åliggande undersökning och granskning av riksbankens tillstånd och huru densamma styrd och förvaltd blivit bör utskottet med synnerlig uppmärksamhet följa de fullmäktiges åtgärder, som avse metalliska kassans upprätthållande samt myntutväxlingens fortgång och bestånd.

Efter fulländandet av denna granskning ävensom av den utskottet åliggande granskning av riksgäldskontorets ställning och förvaltning skall utskottet berättelser däröver så tidigt till riksdagen avgiva, att riksdagen må äga rådrom till anställande av nytt val utav fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret; och skall utskottet i sammanhang därmed yttra sig, huruvida utskottet anser fullmäktige böra för deras förvaltning tillerkännas ansvarsfrihet, eller om anmärkning förekommit av den beskaffenhet, att utskottet funnit åtal i anledning därav böra anställas.

Sedan utskottet granskat riksdagsbibliotekets tillstånd och förvaltning, skall utskottet till riksdagen överlämna den från bibliotekets styrelse mottagna berättelse samt därvid avgiva det yttrande, vartill den verkställda granskningen kan finnas föranleda.

§ 5.

Rörande sådana administrativa, ekonomiska eller räkenskapsärenden, som endast avse tillämpning av redan utav rikets ständer eller riksdagen angående riksbanken eller riksgäldskontoret givna stadganden, äger utskottet att med riksdagens rätt besluta och förordna; börande dock vid avgörandet av dylika mål minst tre fjärdedelar av utskottets samtliga ledamöter vara närvarande.

Framställningar, som av riksbankens eller riksgäldskontorets gäldenärer eller eljest kunna bliva hos utskottet gjorda i fråga om eftergift å deras skulder till riksbanken eller riksgäldskontoret, skola, därest eftergift anses böra få äga rum, av utskottet till riksdagens slutliga prövning och avgörande anmälas.

Så skall ock, i allt vad som avser upp- eller utlåning genom riksbanken eller riksgäldskontoret, eller de utstakade allmänna grunderna för dessa verks förvaltning och styrelse, eller nya anslags beviljande eller balanserade fordringars avskrivning i räkenskaperna, intet förordnande av utskottet meddelas utan riksdagens föregående bifall; vadan utskottet åligger att, i avseende på de förändringar, som i dessa ämnen kunna prövas nödiga, ingå med utlåtande och förslag till riksdagen, iakttagande därvid uti dess tillstyrkanden beträffande riksbanken den överensstämmelse med huvudgrunderna för bankoinrättningen, vilken uti § 2 här ovan finnes föreskriven.

§ 6.

Utän riksdagens vetskap och samtycke må icke någon ny stat eller lön vid riksbanken eller riksgäldskontoret fastställas. Med tillsättning av tjänstemän eller betjante vid dessa verk äger utskottet ej heller att sig befatta,

utan bör sådant besörjas av fullmäktige, under vederbörligt ansvar inför utskottet, som uppå inkommande besvär äger pröva, huruvida någon i dess tillständiga befordran kunde vara för när skett, samt den, som lidande finnes, till rättelse förhjälpa.

§ 7.

Sedan riksdagen, efter utskottets förslag, fastställt de ändringar, som funnits nödiga uti det för riksbankens rörelse och förvaltning gällande reglemente, äger utskottet att, efter omständigheterna, antingen särskilt, såsom ändringar och tillägg i reglementet, till fullmäktiges efterrättelse meddela, vad sålunda blivit antaget och beslutat, eller ock, med ledning av riksdagens beslut och med bibehållande av de stadganden, vilka icke blivit upphävida eller ändrade, i ett helt sammanfatta nytt reglemente, att efter riksdagens slut vid riksbankens förvaltning tjäna till efterrättelse.

Vad sålunda stadgats skall äga motsvarande tillämpning med avseende å reglemente för riksgäldskontoret.

§ 8.

Jämlikt bestämmelserna i avlöningsreglementet för befattningshavare vid riksdagens verk åligger det utskottet att utfärda instruktion dels för de i 34 § berörda reglemente omnämnda delegerade för riksdagens verk, dels ock för den i 35 § samma reglemente omförmälda lönenämnd, skolande utskottet jämväl utse medlemmar i nämnden och suppleanter för dessa ävensom meddela bestämmelser rörande ersättning till nämndens medlemmar samt gäldande av kostnader för dess verksamhet.

§ 9.

Utskottet åligger att före riksdagens slut, under fästet avseende å de angående riksbanken och riksgäldskontoret vidtagna författningar, hos riksdagen föreslå instruktionen för bankoutskottet vid den nästpåföljande riksdagen, vilken instruktion, sedan den av riksdagen blivit prövad och fastställd, kommer att tjäna till efterrättelse, intill dess riksdagen, efter utskottets hörande, någon förändring därutinnan beslutar.